

Dato: 29.11.2021 Arkivkode: N-019 Bilag nr: Arkivsak ID: 21/2265 J.post ID: 21/211761
Saksbehandler: Eirik Lindstrøm
Saksansvarlig: Eirik Lindstrøm

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Valgstyret	15.12.2021	025/21

Evaluering av gjennomføringen av stortings- og sametingsvalget 2021

Valgstyret-15.12.2021- 025/21

Vedtak:

1. Redegjørelsen knyttet til evaluering og oppsummering av gjennomføringen av stortings- og sametingsvalget 2021 i Bærum kommune tas til orientering.
2. Valgorganisasjonen bes jobbe videre med de evalueringer og forbedringstiltak som beskrives i saken.

Forslag til vedtak:

1. Redegjørelsen knyttet til evaluering og oppsummering av gjennomføringen av stortings- og sametingsvalget 2021 i Bærum kommune tas til orientering.
2. Valgorganisasjonen bes jobbe videre med de evalueringer og forbedringstiltak som beskrives i saken.

SAKEN I KORTE TREKK

Bakgrunn

Stortings- og sametingsvalget ble gjennomført i perioden juli til september 2021. Valgoppgjøret ble godkjent av Stortinget 08.10.21. Det ble ikke funnet feil ved valgavviklingen som har hatt innvirkning på valgoppgjøret.

I denne saken gjennomgås og oppsummeres hovedinntrykket etter årets valg i evaluering- og forbedringsøyemed. Saken fokuserer på områder og punkter som det er naturlig at et valgstyre fokuserer på. Valgorganisasjonen vil i tillegg foreta en administrativ gjennomgang

der vi går gjennom evaluerings- og forbedringspunkter på detaljnivå, typisk knyttet til organisering og bemanning av hvert enkelt forhåndsstemme- og valglokale.

Informasjonen i saken baserer seg på flere kilder, herunder offisiell statistikk fra valgmyndighetene og valgsystemet EVA, valgorganisasjonens egne erfaringer og inntrykk, tilbakemeldinger mottatt fra samarbeidspartnere og publikum, og resultatene fra gjennomførte spørreundersøkelser som ble sendt til alle valgmedarbeidere rett etter valgdagen.

Overordnet inntrykk

Rent overordnet opplever valgorganisasjonen at valgavviklingen i Bærum kommune i 2021 var vellykket. Valgdeltakelsen i Bærum endte på 83,9 %, hvilket er godt over landsgjennomsnittet på 77,2 %. Tilsvarende tall for 2017 var henholdsvis 85,1 % og 78,2 %.

Det er ikke registrert betydningsfulle negative medieoppslag e.l. om valgavviklingen og det ble under gjennomføringen ikke mottatt klager på valgavviklingen i kommunen. Det er mottatt én klage på møteboken fra valget. Klagen ble mottatt først etter at Stortinget godkjente valgresultatet og den ble behandlet av valgstyret 20.10.21.

For sametingsvalget var fremmøtet 68,6 % på landsbasis og 61,6 % i Sør-Norge valgkrets, som Bærum er en del av. Tilsvarende tall for 2017 var henholdsvis 70,3 % og 61,4 %.

Selv om overordnet inntrykk er positivt skal man samtidig i evalueringøyemed ha med seg at valget er et så stort prosjekt at det alltid vil oppstå mindre feil og uregelmessigheter som man må ha som målsetting å forbedre til neste gang.

Gjennomførte spørreundersøkelser

Valgorganisasjonen har sendt ut tre spørreundersøkelser til valgmedarbeidere etter valget, til henholdsvis forhåndsstemmemottakere, medlemmer av stemmestyrene og valgmedarbeidere på valgdagen. Deltakelse og svarprosent var som følger:

	Tot alt	Helt/delvis besvart	Ikke besvart	Svarprosent
Forhåndsstemmemottakere	81	48	33	59,3
Stemmestyre	70	56	14	80,0
Valgmedarbeidere	238	157	81	66,0

Hovedinntrykket fra tilbakemeldingene er at valgmedarbeiderne er meget godt fornøyde. Det er ingen store, gjennomgående negative bemerkninger til forhold av betydning for valg gjennomføringen.

Som ventet kom det mange negative bemerkninger som følge av at valgorganisasjonen uteglemte deler av mat- og drikkebestillingen på valgdagen. Det var selvfølgelig beklagelig og er et forhold som vil bli rettet til neste gang. Forholdet ble ordnet opp i på valgdagen takket være løsningsorienterte stemmestyre i lokalene.

Videre kommer det mange gode, konkrete innspill på detaljer i det enkelte valglokalet, særlig knyttet til logistikk i valgavviklingen. Dette er typisk kommentarer knyttet til hvordan skilting og plassering av inventar kan justeres for å gi enda bedre velgerflyt gjennom lokalet. Dette er verdifulle innspill som fordrer konkret erfaring om hvordan valglokalet fungerer i praksis. Valgorganisasjonen tar disse innspillene med oss inn i vår egevaluering og planleggingen av neste års valg.

Det er gledelig å se at så mange som jobber med valg ønsker å være med igjen om to år. Det gjør rekrutteringsjobben foran valget enklere, samtidig som man sikrer seg muligheten til å gjenbruke verdifull kompetanse disse medarbeiderne opparbeider seg. Det er gunstig, både for å sikre en god valggjennomføring og for å gjøre opplæringen av nye medarbeidere enklere.

Kunne du tenke deg å jobbe med valg igjen om 2 år?					
	Totalt	Ja	Nei	Vet ikke/har ikke tenkt på det	Prosent som svarer Ja
Forhåndsstemmemottakere	44	42	0	2	95,5
Stemmestyrer	55	50	1	4	90,9
Valgmedarbeidere	148	137	2	9	92,6

Økonomi og ressursbruk

Det er generelt meget kostbart å gjennomføre valg. Samtidig er det en helt nødvendig investering i et velfungerende demokrati.

I tillegg ble årets valg ekstra kostbart som følge av pandemisituasjonen og usikkerheten denne skapte, herunder de planlagte beredskapstiltak man måtte tilrettelegge for. Budsjettet for årets valg lå på ca. 7,7 millioner kroner. Regnskapet er ikke ferdigstilt, men p.t. ligger man an til å få et merforbruk på ca. 600 000 kroner, dvs. totale utgifter på 8,3 millioner kroner.

Anslaget er foreløpig og vil ventelig kunne reduseres noe når man får total oversikt over medgåtte utgifter, både fra interne og eksterne leverandører.

Merforbruket er gjennomgående relatert til iverksatte tiltak eller planlagte beredskapstiltak som følge av pandemisituasjonen. En del utgifter knytter seg således til innkjøp av nødvendig utstyr som skulle benyttes dersom man åpnet de aktuelle beredskapslokalene. Den største overskridelsen skyldes ekstra utgifter til bemanning som følge av utvidede åpningstider, ekstra personell for å håndtere eventuell kø og tilhørende smitteverntiltak, samt utvidet tilbud om ambulerende stemming.

Selv om det kostet mye penger er valgorganisasjonen av den formening at det var helt nødvendig å planlegge i en slik skala. Samfunnssituasjonen var uoversiktlig og preget av stor

usikkerhet, samtidig som nasjonale myndigheter var klare på at valget skulle gjennomføres uansett.

Det bør være gode muligheter for å ta kostnadene noe ned igjen ved fremtidige valg, i en situasjon uten pandemi. Aktuelle tiltak kan være å redusere åpningstider, redusert bemanning på valgdagen, samt eventuelle kretssammenslåinger. Valgorganisasjonen vil på vanlig måte komme tilbake til dette ved planleggingen av valget i 2023.

Når det gjelder intern organisering vil valgorganisasjonen gjennomgå denne i vår interne evaluering. Valgorganisasjonen er en relativt liten og sårbar gruppe, og det vil administrativt bli sett på om det kan være aktuelt å utvide denne noe.

Nærmere om pandemisituasjonen

I likhet med alt annet i samfunnet ble valgplanleggingen preget av stor usikkerhet og stadig skiftende føringer grunnet pandemien. Valg er et omfattende prosjekt som må planlegges god tid i forveien. Tradisjonelt skjer det vesentligste av planleggingen i perioden februar til april i valgåret. På det tidspunktet var det umulig å si hvordan samfunnssituasjonen ville være i stemmeperioden fra 1. juli til valgdagen i september. I tråd med føringer fra nasjonale myndigheter måtte det derfor planlegges for omfattende beredskapsscenarioer dersom pandemien utviklet seg i feil retning og et stort antall stemmeberettigede havnet i karantene/isolasjon. Valgorganisasjonen hadde nært samarbeid med Asker og Drammen kommuner i planleggingen av de ulike beredskapstiltakene. Heldigvis utviklet pandemien seg i «riktig» retning og det ble ikke behov for de mest omfattende beredskapstiltakene. Likevel ble en rekke tiltak satt i verk.

Det ble brukt mye ressurser på tydelig informasjonsarbeid da det var viktig for valgorganisasjonen å få kommunisert ut det omfattende stemmetilbudet som forelå, og ikke minst at det var trygt for den enkelte å avgi stemme.

Det ble iverksatt omfattende smittevernrutiner i det enkelte lokale og en stor mengde smittvernutstyr (antibac, munnbind, pleksiglass osv.) ble kjøpt inn for tilrettelegging av lokalene. Ubenyttet utstyr er i etterkant returnert til kommunens sentrale smittevernlager.

Tidligstemming

Tidligstemmegivning er stemmer som er avlagt før den ordinære forhåndsstemmeperioden og er primært et tilbud til dem som av ulike årsaker er forhindret fra å avgi forhåndsstemme. Tidligstemmeperioden starter 1. juli og varer til 9. august i valgåret. Tradisjonelt har rådhuset i Sandvika vært åpnet for tidligstemmegivning og man har i perioden mottatt et par hundre slike stemmer.

På grunn av pandemien var det i 2021 ekstra viktig å spre velgerne mest mulig ut både i tid og rom. Det ble derfor etablert et ekstra tidligstemmemottak på Bekkestua bibliotek, i tillegg til rådhuset. I tillegg ble muligheten for tidligstemmegivning markedsført gjennom informasjonskanaler i større utstrekning enn tidligere. Dette hadde stor effekt da det i år ble mottatt hele 1690 tidligstemmer i perioden fra 1. juli til 9. august. Fordi stemmene mottas i konvolutt og registreres sentralt i etterkant er det ikke nøyaktige tall for hvor mange som ble avgitt på hvilket sted. Valgorganisasjonen registrerte imidlertid under tidligstemmeperioden at den klart største andelen av tidligstemmene (opp mot 70 %) ble

avgitt på Bekkestua. Det kan tale for at tilbudet om tidligstemmemottak på Bekkestua bør opprettholdes, også dersom man ønsker å gå tilbake til bare ett slikt mottak. På den annen side forventes det å være lite ressurskrevende å fremdeles holde et tidligstemmemottak i rådhuset åpent, da dette fremover ventelig vil kunne kombineres med rådhusets resepsjonstjeneste.

Forhåndsstemmegivning og valgting

Ved de siste valgene har man sett en tydelig trend der forholdet mellom mottatte forhåndsstemmer og valgtingsstemmer forrykkes ved at stadig flere velgere å benytte seg av muligheten til å forhåndsstemme. Grunnet pandemien var dette ekstra tydelig i år.

Bærum kommune mottok totalt 72 388 stemmer ved årets valg. Av disse ble 52 276 avgitt som forhåndsstemmer, dvs. at 72,2 % av de avgitte stemmene ble avgitt som forhåndsstemmer, jf. protokoll fra Fylkesvalgstyret i Viken. På landsbasis var tilsvarende tall 44,7 %.

Det er ikke overraskende at stadig flere av Bærums stemmeberettigede velger å forhåndsstemme. Kommunen tilbød i år forhåndsstemmegivning ved syv geografisk godt spredte lokasjoner med svært gode åpningstider. Det gir velgerne fleksibilitet til å stemme når de selv ønsker og har tid, fremfor å måtte oppsøke en bestemt lokasjon på valgdagen. Nærheten til Oslo gjør antakelig også at mange bærumsborgere har valgt å avgi stemme i nabokommunen, i forbindelse med reise til arbeidsplassen.

Statistikken viser en forholdsvis jevn strøm av velgere de første tre ukene av forhåndsstemmeperioden, og at det deretter tar seg en del opp den siste uken. Denne trenden er lik som tidligere år.

Den store mengden forhåndsstemmer påvirker selvfølgelig valgdagen og gjennomføringen av denne. I år ble det mottatt totalt 20 112 stemmer fordelt på 18 valglokaler på valgdagen. Det gir et snitt på 1117 stemmer pr. lokale. Til sammenlikning mottok Bekkestua bibliotek 1359 stemmer på den siste dagen med forhåndsstemmegivning. Valgstyrets møtebok gir detaljer om nøyaktig hvor mange stemmer som ble mottatt ved det enkelte lokale på valgdagen.

Det lave antallet velgere kombinert med den gode bemanningen på grunn av pandemien, gjorde at flere valglokaler meldte tilbake i etterkant at man hadde noe lite å gjøre. Fra valgorganisasjonen var dette i år både forventet og tilsiktet. Det var viktig å ha solid beredskap for å håndtere eventuelle køer som oppsto raskt og innenfor smittevern faglig forsvarlige rammer.

Dersom trenden med forhåndsstemmer fortsetter vil man antakelig på sikt måtte se på om man ikke bør skalere ned bemanningen og størrelsen på enkelte valgtingslokaler. Valgorganisasjonen tenker det er gunstig å videreføre årets struktur med forhåndsstemme- og valgtingslokaler gjennom ytterligere ett valg for å opparbeide mer erfaring, herunder fra ett valg uten pandemi.

Tabellen nedenfor gir oversikt over hvor mange stemmer som ble avgitt ved de ulike forhåndsstemmemottakene:

Stemmested	Antall stemmer
Bærum rådhus	7 063
Bekkestua bibliotek	11 104
Rykkinn bibliotek	5 901
Fornebu senter	6 298
Bærums Verk	4 987
Eiksmarka senter	4 946
Vøyenenga senter	2 997

I tillegg kommer tidligstemmer, stemmer mottatt ved institusjoner, ambulerende stemmegivning, utenriksstemmer og ikke minst stemmer mottatt fra andre kommuner.

Bekkestua bibliotek skiller seg som vanlig ut som kommunens klart mest populære forhåndsstemmelokale. Det er gledelig da man ved årets valg var noe spent på tilgjengeligheten til dette lokalet, grunnet omfattende byggearbeider utenfor. Dette viser imidlertid at gjenbruk av godt kjente og velfungerende valglokaler har mye å si.

Øvrige forhåndsstemmemottak er noenlunde jevnt besøkt. Det nye lokalet på Eiksmarka senter har blitt godt mottatt av velgerne.

Det andre nye lokalet, på Vøyenenga senter, var dårligst besøkt. Det betyr imidlertid ikke at tiltaket ikke var vellykket. Det tar tid å gjøre et tilbud kjent i lokalmiljøet, og velgergrunnlaget i området er absolutt til stede. Det virker hensiktsmessig å videreføre lokalet gjennom neste valg før man trekker konklusjoner.

Et annet aktuelt tema som kan vurderes, er endringer i valgkretsene og reduksjon av valglokaler på valgdagen. Eksempelvis er to av kommunens aller minste kretser på valgdagen Tanum og Jong. Disse kretsene mottok til sammen færre stemmer på valgdagen enn de best besøkte valglokalene gjorde alene. Videre er valglokalet for Tanum krets i år flyttet til Combihallen, som ligger midt i Tanum/Jong-området og er godt kjent for innbyggerne i nærmiljøet. Valgorganisasjonen ser ikke grunn til å foreslå at det skal gjøres kretsending allerede nå, men tenker at det kan være aktuelt å vurdere en sammenslåing av disse kretsene etter neste valg, hvis trenden fortsetter.

Åpningstider:

Grunnet pandemien var åpningstidene i forhåndsstemmeperioden i år meget gode. Lokalene var åpne til 21 på hverdager og 18 på lørdager. I tillegg åpnet Bærum rådhus og Bekkestua bibliotek allerede klokken 08:00, mens de øvrige åpnet 10:00.

Valgorganisasjonen fulgte med på antall mottatte stemmer ved de ulike lokalene og har mottatt tilbakemeldinger fra medarbeiderne som bemannet disse. Generelt kan det sies at det ble mottatt lite stemmer i perioden mellom klokken 08:00 og 10:00, samt etter klokken 20. Tilbakemeldingen for øvrig er at lokaler ved henholdsvis bibliotek og kjøpesenter, av logiske grunner bør følge samme åpningstider som «vertsbygget». Disse tilbakemeldingene tyder på at åpningstidene kan justeres noe ned frem mot neste valg.

På valgdagen var alle lokaler bortsett fra to åpne fra 09:00 til 21:00. Ved Bekkestua bibliotek og Sandvika videregående skole gjennomførte man et forsøk med åpningstid allerede fra klokken 07:00. I løpet av de første to timene ble det mottatt totalt 179 stemmer, hvorav 97 på Bekkestua og 82 i Sandvika. Det er således lite som tyder på at den utvidede åpningstiden hadde stor effekt på valgdeltakelsen, sett opp mot at dette ressursmessig er et ganske kostbart tiltak.

Særlig om ambulerende stemmegivning

Sammenliknet med Stortingsvalget i 2017 så vi en økning i antall ambulerende stemmer (hjemmestemmer) fra 97 til 121. Økningen har nok sammenheng med pandemisituasjonen og at det av den grunn ble åpnet for å ta i mot hjemmestemmer også siste helgen før valget og på selve valgdagen. Uansett er tilbudet om hjemmestemming en viktig sikkerhetsventil som må opprettholdes for å sikre at alle får benyttet sin stemmerett, også når sykdom e.l. forhindrer en fra å oppsøke valglokale. Antall som benytter seg av tilbudet vil naturlig nok variere fra valg til valg, men det viktigste er at tilbudet finnes, at det gjøres kjent og at søkere som fyller vilkårene ikke avvises. Tilbudet har fungert meget godt over flere valg og det synes liten grunn til å vurdere endringer.

Takket være gode forberedelser og veiledning fra kompetent smittevernpersonale, gikk det helt fint å hente stemmer hjemme hos personer som var i karantene/isolasjon grunnet pandemien.

Særlig om stemmegivning i institusjoner

Sammenliknet med Stortingsvalget i 2017 så vi en nedgang i antall stemmer mottatt ved kommunens helse- og sosialinstitusjoner fra 1059 til 776. En mulig årsak kan være at det på grunn av pandemien og besøksrestriksjoner var færre pårørende til stede på institusjonen enn i normalår. Disse pårørende har derfor i år ikke avgitt stemme ved institusjonene. Det gjennomføres i utgangspunktet kun én dags stemmegivning pr. institusjon, men stemmemottakere rykker ut på ny ved behov.

Det er et tilbud der valgorganisasjonen ser at informasjonsarbeidet med fordel kan forbedres. Det er såpass mange institusjoner med forskjellig organisatoriske strukturer, ledelse, medarbeidere og beboere, at det er vanskelig å nå frem med samme budskap overalt. Vi ser derfor ved hvert valg at det er enkelte institusjoner, beboere og pårørende som ikke er tilstrekkelig godt nok informert og forberedt på at valgmedarbeidere kommer for å gjennomføre stemmegivning.

Rekruttering og opplæring

Det rekrutteres mellom 300 og 400 personer for å jobbe med valget. I år var det gledelig å se at det var svært mange mennesker som så våre annonser og ønsket jobb i forbindelse med valget. I tillegg er det alltid hyggelig å konstatere at et stort antall valgmedarbeidere fra forrige valg kommer tilbake og ønsker å bidra på nytt. Det er selvfølgelig verdifullt å få gjenbrukt denne typen kompetanse, særlig ved rekrutteringen til stemmestyrene på valgdagen. Videre fikk valgorganisasjonen i år stor pågang fra kommunalt ansatte som ønsket å jobbe på valgdagen. Det gjør rekrutteringsarbeidet enklere og valgorganisasjonen er takknemlig for at kommunedirektørens ansatte gis med permisjon med lønn for å bistå inn mot dette arbeidet.

Som ved tidligere valg har valgorganisasjonen holdt flere opplæringskurs for henholdsvis forhåndsstemmehemottakere, valgmedarbeidere og stemmestyrer. Det er videre utarbeidet veiledningshefter som alle disse fikk utdelt/tilsendt. Valgorganisasjonen mottar generelt meget gode tilbakemeldinger på kurs og brosjyremateriell som utarbeides.

Normalt har alle kursene vært fysisk i rådhuset, men i år gjennomførte valgorganisasjonen også et kurs for valgmedarbeidere digitalt via Teams. Dette ble godt mottatt og det deltok over 80 personer på kurset. Valgorganisasjonen tenker derfor at tilbudet om både fysisk og digitalt kurs bør videreføres ved neste valg.

Spørreundersøkelsene til valgmedarbeiderne har gitt gode tilbakemeldinger på forhold man kunne trenge mer informasjon om på kurs. For eksempel etterlyser flere mer informasjon om håndteringen av de ulike særtillfellene som kan oppstå på en valgdag, dvs. stemmene som av ulike grunner må tas imot i konvolutt. Videre har valgorganisasjonen selv merket seg at vi må ha enda bedre rutiner for og opplæring i enkelte forhold. Det gjelder særlig at velgerne skal få bedre informasjon om at man ikke må bruke en blank stemmeseddel som omslag, og at valgmedarbeiderne må få enda bedre opplæring i forhold til viktighetene av å følge med på om velgerne forsøker å putte flere stemmesedler i urnen.

Opptelling og valgoppgjør

Opptellingsarbeidet etter valget er svært tid og ressurskrevende. Samtidig jobbes det under høyt press og med korte frister for ferdigstilling.

Det er et krav at alle stemmer skal telles minst to ganger, hvorav minst én gang manuelt, dvs. for hånd. I år hadde Bærum kommune over 50 000 forhåndsstemmer som skulle telles for hånd. Når så mange stemmer skal telles manuelt vet man på forhånd at resultatet vil bli unøyaktig. Det enorme volumet av stemmer gjør at tellingen blir så omfattende at selv de mest nøyaktige medarbeidere vil gjøre småfeil. Man planla derfor for å skanne alle sedlene to ganger i tillegg til manuell telling.

Vi ser imidlertid at et så stort volum med sedler øker risikoen også for maskinelle unøyaktigheter, eksempelvis ved papirstopp og at flere sedler (særlig de generelle sedlene med punktskrift) trekkes gjennom skannerne samtidig osv. Det er uheldig hvis slike småfeil gjør at man må skanne et så stort volum en tredje gang, da dette tar timevis med arbeid. En slik ressursbruk skaper forsinkelser, som særlig ved stortingsvalg er nødvendig ettersom fylket i tillegg skal skanne de samme sedlene.

For å unngå at alle forhåndsstemmene behandles som en gruppe (krets) ønsker valgorganisasjonen ved neste valg å dele forhåndsstemmene opp i tellekretser tilsvarende antallet forhåndsstemmelokaler. Valgorganisasjonen har vært i kontakt med Viken fylkeskommune som støtter denne løsningen, da den også vil forenkle deres opptelling. Ulempen med et slikt tiltak vil primært være at vi må etablere gode rutiner som sikrer at de ulike forhåndsstemmene holdes atskilt fra hverandre i hele forhåndsstemmeperioden. Det skal ikke by på store problemer. Det understrekes at heller ikke denne løsningen vil gjøre det mulig å ta ut oversikter som viser hvilket parti velgerne i en bestemt krets har stemt på (kretsvis resultat).

En klar fordel med volumet av forhåndsstemmer er på den annen side at antallet

valgtingstemmer er gått ned til et meget håndterbart nivå. Når omfanget stemmer ved det enkelte lokale er såpass lite som i år, blir den manuelle tellingen i valglokalene helt nøyaktig. Det så man tydelig ved årets valg der man gjennomgående fikk identiske resultater mellom manuell og maskinell telling av valgtingsstemmene.

Diverse, spesielle problemstillinger

I år var første år med digitale valgkort. Vårt inntrykk er at dette har fungert fint, både under forhåndsstemmeperioden og på valgdagen. Det har fungert godt å lese strekkoden på valgkortet selv om dette ble fremvist på skjerm. Enkelte velgere tok kontakt med valgorganisasjonen og etterlyste valgkort. Disse ble enten henvist til sin digitale postkasse eller fikk kortet tilsendt av valgorganisasjonen på epost/papir.

En annen nyhet ved årets valg var at velgere som trengte hjelp i avlukket grunnet fysisk eller psykisk funksjonsnedsettelse, selv kunne peke ut hvem som skulle bistå dem. Valgorganisasjonen har ikke mottatt klager eller tilbakemeldinger om at denne regelendringen har ført til negative hendelser eller tilspissede situasjoner.

Som ved tidligere valg har Bærum frivilligsentral organisert såkalt tilbringertjeneste, dvs. at man tilbyr å kjøre folk som ikke kan komme seg til valglokalet på egen hånd, frem og tilbake for å stemme. Valgorganisasjonen får opplyst at det var totalt fire personer som benyttet seg av tjenesten.

Ved årets valg mottok kommunen ikke besøk av utenlandske valgobservatører e.l.

Fleire stemmestyremedlemmer melder tilbake at man opplever ordningen med listebærere utenfor valglokaler som forstyrrende. Et stemmestyre opplyser uttrykkelig at man hadde en hendelse der en person hadde fått en stemme av en listebærer og vedkommende ikke forsto at man kunne velge en ny seddel fra stativet inne i avlukket.

Valgloven angir at fristen for å avgi stemme i utlandet for at denne skal telle med, er 03.09.21. Dette for at stemmen skal være valgstyret i hende innen fristen klokken 17 dagen etter valgdagen. Valgorganisasjonen ser dessverre at postgangen fra en rekke utenlandske destinasjoner tar betydelig lengre tid enn man her forutsetter. Resultatet er at vi gjennom hele september og første halvdel av oktober har mottatt en rekke stemmer (ca. 45 stykker) som er postlagt fra utlandet før 03.09.21. Likevel kommer disse stemmene for sent inn og teller ikke med i valgoppgjøret. Det er uheldig at folk tror man har avgitt tellende stemme, men i praksis likevel ikke har gjort dette. Forholdet er meldt inn til valgdirektoratet og ansvarlig departement i forbindelse med evalueringsundersøkelser derfra.

Særlig om sametingsvalget

Valgorganisasjonen opplevde informasjonen om årets sametingsvalg som ganske fragmentert og uoversiktlig. Informasjonen i ulike nettsider, veileder og informasjonsskriv ble oppfattet som vanskelig tilgjengelig og tidvis til dels innbyrdes motstridende. Vi opplevde heller ikke at det ble godt informert fra nasjonale myndigheters side om at det i år var et krav at man kunne stemme til sametinget ved samtlige valglokaler på valgdagen. Det er en svært sentral endring fra tidligere valg, som det burde vært informert om på en helt annen måte. For ordens skyld presiseres det at det ble tilrettelagt for stemming til sametingsvalget ved samtlige 18 lokaler i Bærum. Endelig opplevde vi det som veldig uheldig

at sametinget ikke hadde fått trykket opp og distribuert korrekte stemmesedler til kommunene da forhåndsstemmegivningen startet.

På den annen side tror ikke valgorganisasjonen at disse manglene har hatt betydning for valggjennomføringen. Dette fordi man også i år fulgte praksis om å sende et informasjonsbrev om sametingsvalget direkte hjem til hver person som står innført i sametingsmannallet i Bærum. I brevet informeres hver enkelt manntallsført om hvordan man kan stemme til sametingsvalget gjennom hele forhåndsstemmeperioden og på selve valgdagen.

Behandlingen i møtet 15.12.2021 Valgstyret

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Valgstyret-15.12.2021- 025/21:

Vedtak:

1. Redegjørelsen knyttet til evaluering og oppsummering av gjennomføringen av stortings- og sametingsvalget 2021 i Bærum kommune tas til orientering.
2. Valgorganisasjonen bes jobbe videre med de evalueringer og forbedringstiltak som beskrives i saken.